

שמש אדומה

מרב סבר | צילום: נעמה שטרן

המאבק בבית שמש בין החרדים המודרניים לבין הקנאים האנטי־ציוניים עולה מדרגה אחר מדרגה ✖ לאחר שכתובות הנאצה, היריקות והקללות הפכו לדבר שבשגרה, התושבים המתונים נאלצים להתמודד גם עם לינצ'ים אלימים וזריקות אבנים ✖ המיעוט הקיצוני שכבר השתלט על שתי שכונות לא עוצר ומנסה להבריא את הצעירים בכל מחיר ✖ אך אלה לא מוותרים, דורשים ביטחון ואיכות חיים ✖ ראשת העיר נלחמת כהרגלה בקור רוח בכל שיח קיצוני, אך דורשת משילות מהמדינה ואומרת: "בסוף, את ההחלטה הממשלתית הראשונה העיר קיבלה דווקא מהממשלה היוצאת"

לפני כשבוע התעוררה משפחה חרדית המתגוררת ברמת בית שמש ג' לכתובת גרפיטי ענקית שרוססה על פתח ביתם: "שיקסע החוצה". לטענתם, הכתובת הניעה לדלתם בשל העובדה שהאישה חובשת פאה שאינה הולמת, לדעת הקיצוניים, את רוח המקום. עריית בית שמש שלחה עובדי תחזוקה להסיר את הגרפיטי, אך מדובר בטיפה אחת בים של איבה, וגרילים, הטורדות ואלימות.

על כוונת הקיצוניים: שכונת רמת בית שמש ד', שכונה חדשה יחסית המאכלסת אוכלוסייה חרדית מגוונת בשל מכירת חלק ניכר מהדירות במסגרת תוכנית מחיר למשתכן ומנה ציבור חסידי וירושלמי, ליטאי וספרדי, מיעוט דתי-לאומי, היישוב הישן וגטו קריתא. צעירים חרדים המתגוררים ברמה ד' לא מוכנים להיכנע להתנגדות הכוחנית, שכבר כבשה את שכונת רמת בית שמש ב' וחפציבה לחלוטין. אך גם עומדים חסרי אונים מול מציאות אלימה ובלתי נסבלת בבתים וברחובות.

מיעוט שולט

בשנים האחרונות גדלה אוכלוסיית בית שמש באופן ניכר. העיר שמנתה כ־25 אלף תושבים ב־1995, מונה היום כבר יותר מ־140 אלף תושבים. אוכלוסיית העיר צמחה באופן דרמטי כתוצאה מפיתוח חסר תקדים של שכונות מגורים חדשות בעיר, לצד גידול דמוגרפי ניכר.

בתוך כך, לפני כמעט 30 שנה מצוקת הדיור בירושלים הביאה את אנשי "העדה החרדית" האנטי-ציונית ממאה שערים לחפש מקום לשלוח אליו זוגות צעירים. שכונת רמת בית שמש ב' נבחרה. וקני העדה החרדית הרבנית, שחששו מהתרחקות הדיור הצעיר מהבועה של מאה שערים, הופתעו לגלות כי הקניאות של דור ההמשך עולה בהרבה על זו שלחם. הורמים הקיצוניים השתלטו על רמת בית שמש ב', וכיום לא נשארו בה משפחות דתיות-לאומיות כלל. לאט לאט בשטח החיכוכים באזור עלו מדרגה אחר מדרגה, וכבר במיוחד סיפור הריקע על הילדה ב־2011, לצד שלטי צניעות, גרפיטי ועוד כיום אפשר לומר שרמה ב' היא המעוז הכי קיצוני בארץ, אף יותר ממאה שערים. גם שכונת חפציבה נפלה לידיהם של הקיצוניים, במקרה זה ללא התנגדות משמעותית. סיור בבית שמש מאפשר לחוש באופן חד את המעבר בין השכונות – והעולמות. כשנסעתי מבניין העירייה אל רמה ב', בתי הקפה ושליט החתונות התחלפו בכתובות גרפיטי צורמות על קירות הריחוב ושילוט. לא מדובר בקשקוש זניח, אלא בקירות שלמים המרוחים בצבע ומעניקים תחושה כבדה ומאיימת. לפני כשבוע פורסמה מודעה שדורשת מהתושבים להלשין ולא לחסוך בפרטים על נשים שאינן הולכות בצניעות. "אנן שהשכנים יגמרו אתכם", קרא לעברי ילד הנראה כבן 12, כשראה אותי מצלמת בניין את אחד הקירות.

בתוך הציבור החרדי בישראל מהוות הקבוצות הקנאות מיעוט, וחשוב לציין שגם בבית שמש הן רק חלק מצומצם מהאוכלוסייה, אך כוחן והשפעתן גדולים. בשנים האחרונות ניהלו חבריהן של מלהמות קודש אלימות על צביון קווי אוטובוסים, על כך שלא יוקמו מנ"חים (בתי ספר מלכתיים-חרדיים) בסמיכות אליהם, שלא ימכרו טלפונים שאינם כשרים, שלא יוקמו מדרשי כדורגל. אותה חבורה גם החליטה שמכשירי "גדרים פלוס" בבתי הכנסת, פלטפורמת צדקה למען נזקקים והזקוקת תורה, הם צלם בהיכל כי הם "מחזירים לאינטרנט". בתגובה הם משחיתים את המכשירים והורסים אותם.

לאחרונה תופעת השוליים הקיצוניים, העושים ככל העולה על רוחם ומנסים להשליט סדר יום של הפחדות, גלשה אל מחוץ לבית שמש ולמאה שערים, אל תוך המיינסטרים החרדי בבני ברק, שכונות מרכזיות בירושלים ומודיעין עילית. לפני תקופה קצרה נשרפה חנות טלפונים ברחוב מלכי ישראל בירי של פגזי שלא הסכימה להיכנע לתכתיבים. על פי הדיווח, תושב בית שמש כבן 20 חשוד כי הוא עומד מאחורי הצתת החנות בשכונת גאולה בירושלים. אך הצעירים של רמת בית שמש ד' לא מתכוונים לוותר. הם נחושים ומבינים שהכרעת המאבק בין הקיצוניים לאוכלוסייה המבקשת לחיות בכבוד ולאפשר לאחרים לחיות על פי אמונתם, תהיה נקודת המבחן שתשפיע על שאר הארץ. הם דורשים מראשת העיר ומהמשרדה להגביר את האכיפה באופן דרסטי ולהציב מצלמות בשכונה, כפי שעשו זה מכבר בערים רבות אחרות בישראל, בייחוד במוקרי מצוקה.

"ועד צביון השכונה"

העיר קליין, תושב ותיק, נשוי ואב לילדה בת שנה, עוסק בקידום פרויקטים להתחדשות עירונית. "הורי עברו להתגורר בעיר בשנת 2000 ברמה א', שכר נה חרדית שנחשבת ליברלית ומתאפיינת בין השאר גם בציבור אנגלוסקסי ודתי-לאומי. כילה אני זוכר את רמב"ש ב' כמאור מגוננת, עם משפחות ממגוון האוכלוסייה ורבים הנמנים עם הורם הדתי-לאומי גם כיום. המעוזים העיקריים של הקיצוניים הם רמה ב' וחפציבה. לפני כחמש שנים ניסו אותם קיצוניים להשתלט גם על רמה ג' על ידי פעולות טרור אקטיביות, גרפיטי ותהלוכות יוזמות – ניסיון שלא צלח בעקבות התנגדות התושבים.

"לאחר אותו ניסיון כושל החליטו אותם פלגים קיצוניים לשים להם למטרה חדשה את רמב"ש ד'. הם הכריזו בריש גלי על כוונתם להשתלט על הש' כונה החדשה ולמנוע ממשפחות שאינן תואמות לרוחם לבוא להתגורר שם,

כנראה המעוז הכי קיצוני בארץ. בית שמש

צילום: נעמה שטרן

לא מדובר בקשקוש זניח, אלא בקירות שלמים המרוחצים בצבע ומעניקים תחושה כבדה ומאיימת

הכל בין כלל המגורים והעדות בשכונה. בשבת בבוקר, למשל, לאחר התפילה, כולם יורדים לקירוש בבית כנסת המאולתר. מכל גוני השכונה ומכל העדות באי חרות מסימה.

העירייה חייבת להפסיק לפחד מאותם קיצונים ולהתחיל לעבוד יחד עם המשרה ביד נושה כדי למנוע מאותו קומץ קיצוני להפריע לשלוותם של כל שאר התושבים, חפצי השלום והאחדות."

מחזקים את התושבים

יוסף רוזנברג, 32, הוא גנן, נשוי ואב לארבעה ילדים. "אני תושב בית שמש ארבע שנים, התגוררתי ברמה ג' ובעת אני בשכונה ר"ב. הבנתי שנקלעתי לאזור בעייתי מעט לאחר שבאנו להתגורר בשכונה. יום אחד רכב נעצר מול הבניין וממנו צעקו על אחת השכנות ש"י קסל". זו היתה רק יריית הפתיחה. מאז שמעתי על עשרות אירועים, כמו מדיקת נאצה וקריאות להתלכד בש בצניעות, תהליכת שהיא בעצם הפגנה אחת לכמה שבועות: אני מכיר מקורב סיפור על קיצוני שורבין לאישה, הומין לה משרה והתלונן שהיא הרביעה לו; באמצע הלילה פרצו לעסק של קוסמוטיקה וגנבו חומר יקר מאוד, ובכך חיסלו את העסק, שלא השתקם מאז. כמה שעות לפני הפריצה נצפה שם אחד הקיצונים הידועים. כשאתה מדבר איתם מקורב, הם מדברים על טיור השכונה. זו המטרה שלהם.

"כשיש משפחה שלא נראית להם טוב, הם נכנסים לפעולה. כל סטייה קטנה מבחינתם מצדיקה אמלול של אחרים. אם מדובר במשפחה ספרדית זו כבר סיבה למיכה, אפילו אם המשפחה צנועה וטובה ומחזיקה בפלאפון כשהם הם חושדים שיש סכנה רוחנית כבר כול לעיתים של הילדים, הם לא יחלו בשום אמצעים. הם מדביקים להם מדבקה על הדלת, כתובים מכתב מאים, פוגעים ברכוש, מנקבים צמיגים. הם מרשים לעצמם להרוס מעליות שבת, כי הפוסק שלהם החליט שה חילול. יש מחלוקת בחלכה, יש רבנים שמחזיקים ויש בית דין, אבל בזמן שאתה מנסה לבוא בהירברות, בא מטרף באמצע הלילה וגורם נזק למעלית בסכום של אלפי שקלים."

גם רוזנברג לא מוכן לשבת בשקט ועושה כל שביכולתו כדי לחזק את התושבים, השכנים שלו, ולתת להם תחושה שהם לא לבד במאבק. "אנחנו פועלים בשכונה מתוך אחריות. קורם כל אנחנו באים לבית הנפגעים, שברוך כלל מיוש להלוטין. אנחנו שם כדי להעניק סיוע ותמיכה, לומר לו 'אתה לא לבד'."

מדברים על טיור השכונה. רוזנברג

"הם לא בחלו בשום אמצעי - יריקות, מכות, לינצ'ים על חיילות וחיללים, שלטים מאיימים, אבנים, שריפת ניידות, שמעת בגוף ראשון על מקרה של ניסיון הצתה של דירה שהתגוררה בה משפחה שאינה תואמת לרוחם, וכל זה כדי למנוע מאלפי משפחות לבוא להתגורר בדירות שאותן רכשו במיטב כסף"

ומבחינתם גם חסרי בעלוא וגורם שמצביעים בבחירות, אינם מתאימים, וגם הליטאי שאשתו חובשת פאה". קליין מספר כי בהתחלה לא ייחס חשיבות רבה מדי למעשים האלימים, עד שמקרה אחד הרציא אותו משל ותו. "עוד בטרם קיבלתי מפתחות לדירה שלי, כשבאו המתאכלסים הראשונים להתגורר ברמה ד', החלו הקיצונים לערוך תהלוכות זיומות, לפעמים לפנות בוקר, והשקט במרחב הציבורי והפרטי הופר. הם לא בחלו בשום אמצעי - יריקות, מכות, לינצ'ים על חיילות וחיללים, שלטים מאיימים, אבנים, שריפת ניידות, שמי עתי בגוף ראשון על מקרה של ניסיון הצתה של דירה שהתגוררה בה משפחה שאינה תואמת לרוחם, וכל זה כדי למנוע מאלפי משפחות לבוא להתגורר בדירות שאותן רכשו במיטב כסף."

"הועם הציבורי היה גרול. הרגשת חוסר אונים אל מול ההתנהגות הברברית שלהם וחוסר התגובה של רשויות החוק לחללה לציבור. החלה תופעה של משפחות שמעדיפות להשכיר את הדירה החדשה שלהן ולא לבוא להתגורר ברמה ד', אזור שהפך למעוז קיצוני כמו רמה ב' והפציעה."

"לילה אחד קיבלתי שיחה בשעה 2 לפנות בוקר. הגבר על הקו הורה כ'ועד צבין השכונה' וביקש ממני להתאימה את התנהגותי לאורחיה השודרת, לדבריו, בשכונה. לאחר שניחאת, הוא איים עלי ואמר שבחוראת הדבר אפשר יהיה להעניף אותי מהשכונה."

"השיחה הזאת שינתה את נקודת מבטי. עד באותו הלילה גמלה ההחלטה בליבי שלא לשבת בחיבור ידיים. מי שהיה מעורב מעט במתרחש כאן בשכונה בשנה האחרונה ראי היה עד לשינוי הדרסטי שאותו היא עברה בעקבות פעילות עקביות מצד תושבים, ששמו להם למטרה לדרוך את רגליהם של הסיקריקים הקיצונים מלהשליט טרור במרחב הציבורי. ועדיין הבירוינים מנסים ומצליחים לגרור את השכונה פעם אחר פעם למלחמות מיותרות."

קליין טוען כי החליט להילחם בכל הכוח על זכותו להיות במרחב בטוח, מפני שהיית במה שמתרחש ברמת בית שמש ב' והבין כי אם לא יילחם, צפוי לו עתיד חשוך ועגום. "בשכונת כמו רמה ב' והפציעה הופכות לשטח מסוכן עבור נשים, אף כאלה שנחשבות צנועות מאוד. לא פעם אישה חוטפת יריקה בקול של חובשת פאה. אדם שנוצח סמאטספון במרחב הציבורי עלול להסתובב יריקה או אבק, ספסלים נפאריקים מושחתים כי בעיני הקיצונים אין לאישה היתר לשבת על ספסל ברחוב כלל וכלל, וראי שלא בפאריק משחקים שפורץ את גדרות הצניעות, רחמנא ליצלן, לא פעם הקיצוניים ניים שולחים מכתבים מאיימים לאנשים, שלטענתם נשותיהם נצפו מסתובבות בביתם ללא רגבים. כביתם הפרטיים אם נניח לרמה ד' ולא ניתן מענה לסוגיות הג' למרות שחרגו הן מיניוריות, לכאורה, נמצאת את עצמנו ברחובים מכאן בעוד לא הרבה שנים."

לקליין יש מילים טובות לומר על פעילותה של ראשת העיר עליוה בלך במאבק בנשיא, אך הוא, יחד עם מראיינים נוספים, מעלים שוב ושוב את נושא הצבת המצלמות בשכונה כפעולה הדחופה והחשובה ביותר שעדיין לא נעשתה.

"ככל הידוע לי, ראשת העיר תמיד נתנה גב ורלתה תמיכה היתה פתוחה, ובפרט לנושאים גנישים אלו. ראש לשכתה מה נתי גבאי היה נתן מענה די מהיר לבעיית הריסוסים והגרפטי, לרוב על ידי שליחת ניידות ניי קיין שיעלימו כתובות נאצה בתוך רקות, אבל בפועל המרחב הציבורי היה נשאר הפקר. כול עוד לא ישיכי לו לקרם את עניין הצבת המצלמות ברחובות, האורה הקטן לא ירגיש בטוח. איך נתמודד עם השחתת רכוש ציבורי, הערות והטרדות לנשים? רק על ידי הצבת מצלמות, ובחירות. כחודי חשוב לי לציין שאין לאף אחד ספק שרמה ד' היא שכונה חרדית, שכונה שברובה המוחלט שומרת תורה, ומצוית וטוב שכן עם זאת, אני לא מכיר חרדי אחד שהיה מעדיף להתגורר בשכונות לאותם קיצונים."

שיידעו שיש השלכות

רחלי קוסטנטנינה, 24, נשואה ואם לתינוק, מתגוררת ברמת בית שמש ד' החדשה, המכונה גם נוה שמויה. היא עובדת במערכות מידע ואקטיביסטית בתחום הסיוע לנפגעים ולנפגעות של תקיפה מינית ואלימות בגר שפחה, וגם היא חרדה לעתיד השכונה שבה היא מתגוררת, על רקע מצב בוחוה שלטענתה הולך ומסלים. "אני גרה בבית שמש כ'21 שנה, כאן גילתי, התחנכתי, התחתנתי וילדתי את בתי. גרלתי בשכונת רמת בית שמש א' הליברלית והמכילה, שבה גרים תושבים מכל המגורים בנחת ובשלווה. כיום אני מתגוררת בני ווה שמויה, שכונה מעורבת. גרים כאן חילונים, רתים לאומים וחרדים מכל הסוגים. בחודשים האחרונים קמו תושבים קיצונים ששמו להם מטרה להפוך את השכונה לקיצונית, והם מנסים לקבוע עובדות בשטח. זה מתחיל בקריאות מכוונות, נמשך בכתיבות גרפטיים כמו 'מעבר בלבוש צנוע בלבד' ו'פריצות החוצה', והוא רק הולך ומידרדר."

"הם פתחו בית כנסת ברדירה, שמהווה מטרד סביבתי, בלי לשאול את התושבים וללא היתר מהעירייה לשינוי את ייעוד הנכס. המארגנים יצרו כניסה חיצונית על חשבון חלקת גינת ובית הכנסת פעיל כמעט בכל שעות היממה, ובין התפילות מתקיימים סדרי לימוד ('כולל'), מה שאומר הוון רעש ולכלוך. ילדי המתפללים משחקים בגינת החרדים את הצמחים. אני חלילה לא נגר בית כנסת, תפילות או לימוד תורה, אך כשהוא בא על חשבון השכנים - גם יום כיפור לא מכפר על המאם שבין אדם לחברו."

קוסטנטנינה טוענת שרשויות האכיפה אינן עושות מספיק כדי למנוע את המציאות הבלתי נסבלת שבה הם חיים: "ברור שהם מנצלים את הרפיפות שבה מתגל המיפל בנשיא ומבינים שאין להם ממה לפחד. אני מבקשת מראשת העיר לקבל אחריות ולטפל באותם אנשים ביד חזקה. שידעו שיש השלכות לוונדליזם ולהתנהגות כזו."

דינאל קוסטנטנינה, 24, נשוי לרחלי וסטודנט לא רדיכלות, מוסטף לשיחה: "בשכונות החדשות הקיצונים מנסים לתקוע יתר על חשבון שאר התושבים שרק רוצים לחיות את חייהם בנחת. רבנים מהורם הזה יצאו בקריאה שלא להשכיר דירות לאלו שאינם מאנשי שלוםם."

קוסטנטנינה מתאר כיצד הם מנסים להראות נוכחות בוטחת מול הקיצונים. "מבחינת התושבים ההתמודדות מולם היא להראות את האחדות שקיימת למרות

צילום: אורן בן חקון

המצב הולך ומתדרדר. רפי מרלשטיין, יוסי ריינר וחלי קוטסנטר

על אף הבטח המלאה על המשטרה, לפרלשטיין אין שום טענות כלפי ראשת העיר: "עליזה בלוק עובדת קשה מאוד שנבחרה כדי שלא תלת לקיצוניים לקבוע את הטון ואת השיח בעיר. העירייה עושה כל מה שהיא יכולה בכלים המוגבלים שיש לה, אבל מי שאחראי לאכיפת החוק במדינת ישראל הוא משטרת ישראל. המשטרה צריכה להשיב את ההתקפה. יידע כל קיצוני שאם הוא מרסס גרפיטי ומשחית את המד"ח תב הציבורי, המשטרה תגיע אליו מזה, תעצור אותו ותגבה ממנו חשבו. אייטת על אישה? שלחת מכתב איום? יבא שוטט ויעצור אותך, ודישום פלילי ילווה אותך שנים קדימה. אני רוצה לראות מעצרים, חקירות והשבת ההתקפה. בינתיים זה לא קורה".

גם יוסי ריינר, כתב השטח והתחקירים של 'בחדרי חדרים', נשוי לאסתי ואבא לאור ומתגורר כבר חצי שנה ברמת בית שמש, משתף מתוך חיבורו העמוק את השטח. "אפשר לומר שדרושת התושבים זהה – אכיפה משטרתית מוגברת וטיפול יסודי באותו מיעוט פורע חוק. התושבים שבאו לשכונה חדשה מצפים מראשת העיר לקיים את הבטחתה ולרשת את המרחב הציבורי ברמת בית שמש במצלמות אבטחה, דבר שיג' ביר את הביטחון האישי ויסכל ההשתתפות רכוש ציבורי".

הוריה בלאיש, נשואה ואם לארבעה, משייתכני למי גור הרתיילאומי ומתגוררת בבית שמש 31 שנה. כיום מתגוררת ברמת ש"ר. לרבריה, מאז ומתמיד חוותה אלימות מצד הקיצונים, אך ניתנה להתעלם ולהמשיך בשגרת חייה. "אנחנו, משפחה מורחבת, דתית-לאומית, לא באים להם בטוב בעיניים. הם תלשו את השלט עם שם המשפחה שהיה לנו על הדלת כדי להפחיד אותנו. אבל זה לא יעזור להם. אני מכירה לעצמי שהם המיי עוט ושנאנו ננצח".

כתבו לנו ונסה לעזור

יוזיה קריב, 46, מעצבת מטבחיים, גרה בבית שמש 11 שנה, כעת ברמה ד', נשואה ואם לשבעה ילדים. "גרתי עד לפני שנה ברמה ב", היא מספרת, "תמיד הקנאים היו פעילים שם. היו עורכים הפגנות, מבעי רים צמיגים, הופכים ניירות משטרה, בקיצור – לקחו את החוק לידים. אף פעם לא חוויתי זאת על בשרי עד שעברתי לשכונה החדשה. עם הזמן הולך ומסתמן שזה מקבל ריח של רמה ב'".

"יש לי ולבעלי סמארטפון וגם לבנים הגדולים. הילדים שחוק משחקים בטלפון במרפסת, וזה הפריע לשכנים מעלינו. בהתחלה ביקשו מבעלי לא לשבת

"ההרגשה היא שפה המערב הפרוע"

הצעירים של רמת בית שמש ד' לא מתכוונים לוותר. הם נחושים והם כאן כדי להישאר. הם מבינים שהכרעת המאבק בין הקיצונים לאוכלוסייה המבקשת לחיות בכבוד ולאפשר לאחרים לחיות על פי אמונתם, תהיה נקודת המבחן שתשפיע על יתר הארץ

שהם יסתפקו בהשלטת משטר האמה שלהם בשכונות של החרדים. הם רוצים להשתלט עוד ועוד, לכל כיוון אפשרי, לרוגמה רמה ה'. אם הם לא ייתקלו בהתנגדות מספקת מצד הרשויות ובטיפול ביר קשה בכל עבריון המאיים בכוון הדורע על גשים וילדים, המצב רק ילך וחמיר על חשבון כולנו".

אזורים שהם אקס-טריטוריה

רפי פרלשטיין, 24, נשוי לאלישבע ואב לילדה בת שנתיים, מתגורר ברמב"ש א'. במחצית הראשונה של הקדנציה של ראשת העיר עליזה בלוק הוא שימש היועץ שלה למגזר החרדי.

"אם בית שמש של פעם היתה מתאפיינת בעיקר במריבות בין חרדים לחילונים, היום המלחמה היא בתוך המגזר פנימה", הוא טוען, "בין הודם המרכזי שרוצה לחיות חיים שקטים וטובים לשלילים קיצוניים ואנטי ציונים, שמנסים להכתים את הטון ולקבוע את צביון השכונות החדשות. הודם החרדי המרכזי, המיינסטרים, חי פה בשלום ובשלווה, אבל ודם קיצוני מנסה לשבש ולחרוס את המרקם היפה שנוצר כאן".

גם פרלשטיין חווה מדי יום את כל אותם פשעים, איומים והתנגלויות שחוזרים בדינאמיה השונים, שוב ושוב, ומוסיף: "הם מתגבילים לבתי כנסת של קהילות צעירים, מפעילים לחצים על חברי כנסת חרדים שלא יבואו להיפגש עם צעירים שגרים כאן, הורסים רכוש ציבורי, משחיתים. ההרגשה היא שפה המערב הפרוע ואפשר לעשות מה שרוצים".

הוא מפנה אנצב מאשימה כלפי משטרת ישראל, שלטענתו לא עושה את תפקידה כראוי: "המשטרה מתנהגת כגוף חלש, עייף, פחדן ותבושתני. יש אזורים בבית שמש שהם אקס-טריטוריה, המשטרה לא נכני סת אליהם ולא רוצה לדעת מה קורה בהם, והקיצונים עושים בהם ככל העולה על רוחם".

על אף חוויות איבוד ההרתעה שהוא מתאר, פרלשטיין הצעיר לא מתכוון לוותר. "בשונה מרמה ב', שבה כולם הרימו ידיים, כולם רשויות אכיפת החוק – כש כונות החרשות יש צעירים שילחמו ולא ייתנו להם לנצח. מגיעים קיצונים ומשחיתים יצירות של ילדים בנינה ציבורית כי 'אבוי והשם ירחם, העירייה הציונית עשתה פעילות לילדים ולאומות'. הטורח הזה לא יהיה בשכונות החדשות, כי התושבים לא ייתנו לקיצונים לקבוע פה את הטון. אנשים מגישים תלונות למשטרה, וכולם יודעים שחשם רבר לא ייעשה. לא מעצרים, לא חקירות, אפס ניסיון להשיב את המשילות".

עוזרים להגיש תלונה במשטרה במקרה הצורך. יש אני שים אנפניים שממש מפטורלים בשעות מאוחרות כדי להראות נוכחות.

"אחת לשבוע-שבועיים מתקיימת תהלוכה של הקי צוניים ברמה ד'. הם מביאים קיצוניים מרמה ב' בנור ניות כי אין להם כאן מספיק כוח אדם. הם צועקים, מחזיקים שלטים שעליהם כתוב 'כאן שכונה חרדית, המעבר בלבוש צנוע בלבד' ומשליכים פשקווילים. פעם הביאו בציים חורקו על מישהו שלא בא להם בטוב, ואם עוברת אישה מייד יורקים עליה. כשהמשטרה באה הם מתפורים, ובוז האירוע מסתיים עד לפעם הבאה. "יש כל מיני יוזמות נגדיות של חברה צעירים שריר צים להשיב מלחמה, כמו לצאת עם תהלוכה של דגלי ישראל במקביל לתהלוכה שלהם [יש אולי תמונה של זה]. לא כולם מבינים את גודל הסכנה מולם. הם חולי שליטה, לא מסוגלים לקבל את האחר. מבחינתם הדיבר הראשון בעשרת הדיברות הוא לא לקבל את השונה ממך. המאבק שלנו הוא מאבק חיוני ותחור לעתיד של כל העיר בית שמש. אנשים שורפים ימים ולילות לטור בת השכונה. העירייה צריכה להבין שהמאבק הזה הוא מאבק קיומי לכל העיר".

דגלי ישראל במרפסות

ברוך ברסלב, 25, עובד כמנתח מערכות, הוא תושב בית שמש זה חצי שנה ומתגורר ברמה ד'. ברסלב נשוי ואב לשלושה, הגדול בן 5 והקטנה בת פחות משנה. הוא עבר לבית שמש כי חשב שהעיר תעניק לו את צרכיו כחוריו מורגרי המבקש להתקין לילדיו לימודי ליבה, אך המציאות טפחה על פניו מזה מאד.

"עברתי לבית שמש מאזור ירושלים לאחר שחב רים המתגוררים בעיר הסבו את תשומת ליב לקהילה מחוזית בשכונה שמתאמה לאורח חיי ולאופי התנהלות האה המסחפתי שלי. הם שכנעו אותי שביט שמש היא העיר האולטימטיבית לחרדי 'פתוח' כסגנון כמו שלי, ואפילו התפעלתי לשמוע על בית ספר ממלכתי-חרדי שקיים כבר שנים רבות בעיר. חבירי אמנם לא הסתי ורו את עובדת הימצאותם של הקיצונים, אך נתנו לי להבין שהמצב ברמה ד' בשליטה.

"למרבה ההפתעה, כבר ביום הראשון להגעת, כאשר הלכתי לחנות קרובה כדי לעשות השלמות קניות לדיי זה החרשתי, תחלתי במחזה מביש ומזעזע. מול עיניי ראיתי שתי בחורות חילוניות חסרות אונים, שכל פשען היה שלבשו מכנסים ובטעות נקלעו לשכונה. הן עמדו במולבילות, כשלפתע נמצא את עצמן מוקפות בעדת מקללים ומגדפים שצעקו 'עופו משכונתנו', 'אתם מטי' מאים לנו את השכונה'. מבוהלות ורומעות הן חיפשו מוצא מהמאיימים עליהן, ובכס נתקלו בבחור נחמד שסייע להן להחליץ מהרחוב המאיים.

"עוד לא נרגעתי מהסיפור הזה והתמבר לי שמקום לימודי החרש של בני סמוך כיעד להפגנות הקיצונים על עצם הכנסת לימודי חול וליבה, 'המטמאים את תפוצת הריכה של הילדים'. מה שהם נכרה לא חשבו עליה ונשפם הילדים יכולה להישרט שבעתים כשהם רואים חברה של בדרבים עומדת וצווחת עליהם ועל הצוות וגורמת להם להיות נעולים מאחורי סורג וברזח פן יבולע להם. מאז אותו היום החלטתי להצטרף לקי בוצות ההגנה שקמו בשכונה שמטרתן למגר את המכה הזאת משכונתנו, אך נראה שמדובר במלחמת דת לכל דבר, והקיצונים לא מוותרים כל כך מהר.

"לאחרונה התלנו לעשות כל מיני פעילויות נגה, כמו קומזיץ פעם בשבוע עם שירים וניגונים באחת הגנינות המרכזיות בשכונה, דגלי ישראל שמפארים את המרפסות ברחבי השכונה ו'מחאת נגד' לתהלוכות הגניעות שבאות לשכונתנו. אנחנו גם נמצאים בתהליך של הקמת ארגון מתגדבים שיעבר בשת"פ עם משטרת ישראל כדי לשמוע על שפיות השכונה.

"בינתיים, מצד המשטרה והעירייה, אנחנו לא מרגי שים היענות והבנה מספקת של פני השטח. אני קורא לכל מי שהעיר בית שמש חשובה לו – אל תחשבו

צילום: נעמה שטרן

“אני לא מפתח מאף אחד. זה היתרון שלי, אני לא מפתח שלא יקבלו את הילד שלי לבית הספר”. עליזה בלון ומרב סבר

“היינו רוצים לקבל מראש העיר מה שביקשנו מאו ומעולם, שנוכל לבנות לנו מוסדות באופן עצמאי ולא נצטרך להיות תלויים בחסדי העירייה, שתאפשר לנו ‘לקנות’ שטחים מהם כי זו השקפת עולמנו, חונכנו על אמונה זו, לא להסתמך על שולחנם של השלטון וגורמיו. ובמקום שהיא תיתן את השטחים לכל מיני בתי ספר מודרניים ששולחים אנשים שהם בכלל לא גרים בשכונה, היא יכולה למכור לנו אי אלו שטחים שנוכל לבנות שם את המוסדות שלנו. היא עושה זאת רק כדי לעצב ולהקדים את רוב ככל תושבי השכונה. אנחנו לא מקבלים כסף על הפעילות שאנחנו עושים משום גורם בעולם.”

“ולסיום אני רוצה להוסיף שהציבור הקנאי הוא הציבור האיסלמי ביותר שישונו בארצות על דעת תורה, גם באופנים שה לא מוצא חן בעיני קצת אנשים אלא שצריך לדעת שדעת תורה נקבעת בבית המדרש על פי רבנים ותלמידי חכמים שיושבים ורבים על כל שאלה מה ואין לעשות וזה לא נקבע על פי עורכי דין עיתון כזה או אחר או קוראני, שלרוב לא אומר להם דעת תורה ולא כלום.”

“בעדינות ובנחישות”

ראשת העיר עליזה בלון, הנמנית עם המגורו הרתי לאומי, מנסה להלך בעדינות על קו התפר המרגם. בשיחה איתה היא מנסה לצייר בפנינו את תמונת המצב המורכבת. לא מטיחות, אלא אופטימיות לגבי העתיד. בלון, שהגיעה מתחום החינוך, העתיקה משם שיטות רבות אל בניין העירייה. היא סבורה שאין להעניק במה תקשורתית לקיצונים ולסקריזם, מפני שהו פרס לטרור. “אני יכולה לצאת לתקשורת חדשות לבקרים ולנופף באכיפה לא מתפתשת מול לקיצונים והקנאים, אך בכך רק אחזק אותם. הם מקבלים כסף מסאטמר בארצות על הפעילות שלהם. מדוע שאעצים אותם? אני מאמינה בשילוב המקל וההורר לעולם לא אתן לגיטימציה, אמפתיה או חלילה הבנה לקיצונים הפועלים בכוח ובאלימות כדי להשליט טרור דתי ולאכף סדר יום שחם מאמינים בו במרחב הציבורי, אך אני משקיעה הרבה מאוד מאמצים, בעדינות, בני חשיות ובריגשות, בחרייה עדינה אל אותן קהילות קיצוניות, מפני שאני מאמינה שהשקעה בחינוך, ברי וחה ובסביבה מפתחת מוטיבציה לפשע, אדם שיועד שיש לו מה להפסיד, נהנה יותר.”

“פתחתי חשנה באפס תקציב תלמוד תורה, חינוך מיוחד בירייה, עבור הקהילה הקיצונית בבית שמש. הם

“יציקו להם עד שיחזבו”

“שכונות כמו רמה ב' וחפציבה הופכות לשטח מסוכן עבור נשים, אך כאלה שנחשבות לצנועות מאוד. לא פעם אישה חוטפת יריקה רק בגלל שהיא חובשת פאה. אדם שמוציא סמארטפון במרחב הציבורי עלול לחטוף יריקה או אבן. ספסלים בכאריקים מושחתים כי בעיני הקיצונים אין לאישה היתר לשבת על ספסל ברחוב כלל”

הנעדרים וגריליוס והפחדה בשכונה, ויהיה אחד שבלט באופן פעולתו האגרסיבית כשהוא מפתח נשים וילדים במרחב הציבורי. לא בלי קושי הצלחתי להשיג את מספר הטלפון שלו. הוא הופתע מאוד מקול האישה שבקע מהטלפון, ולאחר משה ומתן קשוח הסכים למסור את גרסתו, אך רק בדואר, ובתנאי שלא נשנה את דבריו. המסקנה העולה מדבריו היא שכל עוד זה תלוי בהם, דבר לא ישתנה.

“דבר ראשון מעולם לא חקנו ולא השתמשנו בא לימות חס וחלילה ולא הרענו לאף אישה בעולם, דבר שהוא נגד דעת תורתנו הקדושה. אם יש מישהו שסובל מאליונות זה הציבור הקנאי, וכבר כמה אנשים מהקהילה קיבלו מכות רצח כפשוטו, סתם כמה באמצע הליכי תם ברחוב. הציבור הקנאי סובל מהמפחדות והמחשבות בטלפון, גם באמצע הלילה, גם הבעל וגם האישה, וגם ללא בירור מי עשה מה, וגם מדפיקת על הרלת בשר עות המאחורות של הלילה תוך כדי זריעת פחד בכל בני הבית, לרבות ילדים קטנים, וגם תימת מנועלים באמצע השבת תוך כדי חילול שבת חמור מאין כמו תו וכדי שלא נוכל להיעזר עקב שאסור לחזק עורה בשבת, וגם איומי רצח כפשוטו לעיני האישה והילדים. אין לנו תיעודים של זה כי אנחנו שומרים על דעת תורה, ואנחנו לא מחזיקים טלפונים ספסלים. הכי חמור הוא שיש להם גיבוי מהמטרה על מה שהם עושים. “לגבי הצביון השכונתי אנו חושבים שרמה ב' היא השכונה הטובה ביותר לחיקוי על ידי כל השכונות בעיר, ובה אדם יכולים להיווכח בכך שמשאלי כל מיני אנשים בשכונה שהם לא שייכים לקהילה הקנאית איך שהם חיים בטוב ובנעימים לצד הקהילה הקנאית והם חשים הכרת הטוב על זה ששמרו על הצביון השכונתי, ואם תעבור שם אישה בלבוש לא צנוע או כמו שאסור להתנהג באלימות על פי דעת תורתנו הקדושה, באותה מידה חייבים על פי דעת תורה לעזור לה בדרך נועם מצד דין ‘כל ישראל ערבים’ ומצד ‘הוכח ונחית את עמיתך’ והלהבדיל אף אלפי הברלות זה גם מעיגון בחוק, הוכח לחופש הביר טור, ומפעם לפעם נעשה גם מחאה כמה שאפשר לנו במסגרת החוק על הנשוא הזה ולעורר אנשים בדי רכי נועם ואף על פי שנסבול מאליונות כפי שקורה בכל פעם מצד אלו שרוצים לכפות עליו חליונות ומורריוציה תוך כדי השתלטות על צביון השכונה, אנחנו יודעים כבר מאו ומתמיד לסבול, סבלנו ונמ שיר לסבול עבור קיום תורתנו הקדושה.

באזור דפוחה איפה שנמצאת הסוכה, ובהמשך גירשו את הילדים בצעקות שייכנסו הביתה. ניגשתי לראות מה קרה, והשכנה מהמרפסת מעלי אימנה עלי שלא נעקס איתם והחל ויכוח בינינו. אמרתי לה, ‘מה זה, איום? תסגרי את הצד של המרפסת שפונה אלינו ואל תגרשי את הילדים שלי מהמרפסת הפרטית שלהם הביתה. זהו השטח של הבית שלנו, ואין לך זכות בכלל לדבר ככה’.

“לאחר כמה ימים ראיתי שהלוחות הירשיו של הרכב היתה מוכפפת. היה גם שפשוף רציני ברכב. בתמימו ת, לא קישרתי את זה לאותו ויכוח עם השכנה. לאחר שבוע השמשה הקרמית של הרכב היתה מנופצת. זה כבר הדליק לי נורה אדומה. הילדים שלהם היו וורי קים לנו פתקים למרפסת שאנחנו ‘חרדפונים’ (חרדים המוחזקים איתנו). ‘בצצים נורקו על הבת שלי בת ה12 כשהיתה בגינה, היישר מהמרפסת שלהם.

“כל מה שהם עושים זה בדיעה שלא יכולים לת פוס אותם כי אין הוכחות, אין מצלמות. אני לא מפי חות מהם ועושה הכל כדי לעזור למגר את התופעה הזאת, אך אנשים רבים כל מפחדים וצריך לתת מענה לתושבים שגרים כאן. עכשיו זה הומן לשים גבולות ולהכתיב מציאות”.

קריב ומשמחה לוקחים חלק בוועד מרכזי בשכונה שמטרתו לתמוך בתושבים, להעלות מודעות ולפנות לרשויות. הם גם אחראים כריות תמיכה כגון: “מצי קים לך כי את חולבת עם פאה? מישהו תסריר אותך באוטובוס? כתבו לנו ונגסה לעזור”.

“לא ראה לי שיהיה נחמד לעליזה בלון או לתושבים כאן שרכשו דירה, שהקיצונים יתפסו עמדה ושלטה ויבחינו אנשים טובים מהשכונה, מסכמת קריב. היום אנחנו ששוכרת דירה. אחרי שישלכו אותי ושוכרים אחרים יגיעו, יציקו גם להם עד שיעזבו את השיטה”.

איומי שווא ברצח

דוד לורנס, 28, עלה לפני כ11 שנה מלונדון. הוא עוסק למחייתו בניהול חנות, מתגורר כחצי שנה ברמה ד', נשוי ואב לשניים. גם הוא מרווח על קלקול מעי לית שנת, הצקות וקריאות גנאי לאשתו על כך שהיא מעיזה לרוץ כדי לעשות כושר בשכונה, ונוסף על כך הוא מספר כי הותקף על ידי קיצונים – ונלקח למש טרה בחשד לאיום ברצח.

“צאתי עם הבת שלי בעגלה לטבול כלים, ובמקרה התרחשה הפגנה בדרך צילומית עם הטלפון את ההפי גנה ואי מישהו פתאום תקף אותי, חטף לי את הטלי פון והתחיל להרהיב לי, לצעוק עלי ‘תצא החוצה עם הטלפון הטמא’. הוא צילם אותי ואת הבת שלי הקטנה בעגלה ואיים להפיק פשקווילים בכל השכונה. הגשתי תלונה בתחנה משטרה.

“באותו הלילה אותו בן אדם שוב תקף אותי, ללא פחד וללא בושה. הומנית משטרה, אבל כשהגיעה ניידת, היא לא היתה עבור הקריאה שלי, אלא ניידת שמישהו הומוין על כך שמישהו מאיים עליו ברצח. כשניגשתי לניידת, השטור לא הבין מה אני רוצה ממנו כי הוא לא בא בגלל הקריאה שלי, רק אמר לי ‘עזב מפה, לך מפה, מה אתה מחפש פה’. כשעמדתי לעזוב את הניידת הוא אמר שאני חשוד באיום ברצח ועצר אותי. תוך כדי שהוא עצר אותי הוא קיבל את הקריאה שלי על התקיפה. לקחו אותי לתחנת משטרה למשך ארבע שעות תמימות, עד שהגיע הבן אדם שתקף אותי והתלונן נגדי שאימתי עליו ברצח”.

לורנס משתף כי לא נתקל בתופעות בוויית כאלה בחיול, ואפילו לא כאשר נר בעיר החרדית ביתר, בטרם נער לבית שמש. גם הוא לא מוכן לוותר ומבי טיח להיאבק בכל הכלים החוקיים העומדים לרשותו כדי לחיות חיים בטוחים.

הקנאי מגיב

במהלך הכנת התחקיר הייתי נחושה להגיע לאחד מראשי הקיצונים. במהלך צפיית בעשרות קטעי וידאו

צילום: נעמה שטרן

"בזמן שאתה מנסה לבוא בהידברות, בא מטרור באמצע הלילה ועושה חק למעליית בסכום של אלפי שקלים"

הרבה יותר. הבת שלי היתה מדריכה בבני עקיבא והיא יכלה ללכת ברחוב נהר הירדן, היום זה שיש אחת. יש קנאים ויש התמודדות, יש לי הרבה מאוד אתגרים, אבל המסלול של העיר צועד למקום טוב. לא במקרה הצעירים המודרניים הגיעה לבית שמש כעת ולא לפני עשור."

הם מוענים שהופתעו מהמובא, שבא אופטימיזם ושהחלו אכזבה קשה.

"לפני שמונים שנים הם לא היו באים הנה. אני לא מרפה. יצא לי השבוע להיות פעמיים ברמה ב' עם שתיים מעובדות לשכת, שלבשו מכנסים ואיש לא הסתיר אותן. אנונימיות נגזרה, אין לי ספק. אני לא מפתח מאף אחד. זה היתרון שלי, אני לא מפתח שלא יקבלו את הילד שלי לבית הספר."

הממשלה היוצאת עזרה פחות לעיר לעומת ממשלות עם מפלגות זרורות בקואליציה?

"לא נעים להגיד, אבל הפעם הראשונה שבה התקבץ להחלטה ממשלתית לגבי בית שמש היתה בתקופת הממשלה היוצאת, בינואר האחרון, שעניינה השקעה בשיפוץ, בתחב"צ, בתשתיות. פעם ראשונה בתולדות העיר."

"בעיניי זהו עניין ממדרגה ראשונה של מדינת ישראל והיא צריכה לשאת יותר באחריות, מסכמת בלוק. אם היו לי מצלמות לפני שנתיים, היה טוב יותר הייתי רוצה את משרד הרווחה מעורב יותר. אם המשרד לביטחון הפנים היה מעניק לי יותר תקנים וכסף לניידות לשיטור עירוני, שעבורן בדגע אני משלמת חצי והממשלה חצי, היה טוב יותר. בירושלם שאם יחזו לי שלוש ניידות ברמה ב' במקום אחת, יהיה אחרת."

תגובות

ממשלת ישראל נמסר: "ככלל, כל תלונה מהירה וחת למשטרה נחקרת במקצועיות ובנחישות במטרה להגיע לחקר האמת ולמצות את הדין עם המעורבים במעשה. שוטרי תחנת המשטרה בעיר פועלים לילול כימים ברחבי השכונות, הן במענה לדיווחים המגיעים לידם והן במסגרת פעילות יוזמה לאיתור עבירות, עבריינים ופוערי חוק. נציין כי בשבועה פועל שוטרי קהילתי המצוי בקשר מתמיד עם התושבים ועל מנת צוקותיהם, תוך פעילות משותפת עם גורמי הקהילה ודרשות המקומית לטובת הגברת ביטחונם של התושבים ושומרת איכות חיהם".

משרד הרווחה והפנסים הקדישו שילא להגבר.

merav1992@gmail.com

"אנחנו פועלים בשכונה מתוך אחריות. קודם כל אנחנו באים לבית הנפגע, שבודרך כלל מיואש לחלוטין. אנחנו שם כדי להעניק סיוע ותמיכה, לומר לו: 'אתה לא לבד'. אנחנו עוזרים להגיש תלונה במשטרה במקרה הצורך. יש אנשים אכפתיים שוממש מפטרלים בשעות מאוחרות כדי להראות נוכחות"

"מישהו פתאום תקף אותי, חטף לי את הטלפון והתחיל להרביץ לי". מימין: ברוך ברסלב ודוד לורנט

לא רצו לעשות ועדת השמה בעירייה, אז עשינו להם את הוועדה בבית. התקשתי על כך מפני שאני מאמין נה שצריך לגדל כאן דור אחד. הפקנו מפגש לאימהות מהקבוצה הקבוצת, לאחר חופשת לידה. הן לא באות לבניין הזה אבל קורים הרבה דברים בעומק. מחלקת הרווחה הצליחה לחדור פנימה ולפעול בצורה חכמה ומיטיבה. בשנה שעברה בל"ג בעומר התקיים בבית שמש אירוע ההחלפה הגדול ביותר בארץ, שבו לקחו חלק מרכזי כשחקנים ראשיים אותן קהילות קיצוניות, עד כדי כך שהחרי המועצה של המיינסטרים לא שיתפו פעולה כי הם פחדו. היה אירוע מרדני."

הם עושים בעיות או את מחזיק אתם?
"כן. מצד אחד אני צריכה לייצר חיבור וריבוי ומי ענה, ומצד שני יד חזקה של מעצרים, דורחות וקנסות. המשטרה עושה עבודה מעולה. מאד קל לומר 'למה היא לא עושה יותר'. תמיד אפשר עוד ואם היו תקנים כמו בחדר הבית, נצבעו היה טוב יותר אבל אני יודעת לומר לך שזעל כל אירוע יש מעצרים ומודיעין ואיומים ומסים ועיקולים, מארבים, סמוכים, הקמת משמר אורח וסחיטות. בכל פעם שקיצונים פועלים ברד" כים אלימות, אני רואה לצוות עירוני שיטפל במייד בנרטיב או יחלף את הפנים."

עם תחושות של אנשים שמרגישים שלא נעשה מספיק אני לא חוזקת. לא תמיד הם יודעים מי נעצר ושיש להם קנס. אני עוסקת בלחץ את החברה מרמה ד', כשהם הקימו חבורת שמירה הם קיבלו ממני גב מוחלט, פנימה עם הנכסלי שלי ועם פיקר תחנת המשטרה. אני שם איתם לגמרי. גם הקמתי את היחידה לשיטור עירוני שהתחילה לעבוד פה לפני שנה."

האם יחידות השיטור העירוני לא היתה פה כל השנים?

"לא תהיה מעולם. יתרה מזו, המשרד לביטחון הפנים הציע לעיריית בית שמש את השיטור העירוני בעבר, והיתה התנגדות נחרצת כי אף אחד לא רוצה להיות בבער של הרעים, בעד של הפיות. השלטון הקודם לא שם מצלמות בשכונות הללו, אני זו ששמת. אני לא קוסמת, אין זנב וגמגום. אבל יש תהליכים."

"קיימת" פעם ראשונה מרדן נשים בעיר את יודי עת כמה נשים מבני ברק ומכותר באו לרדף? כערים שבהן הן גרות הן לא יכולות לחלוט אפילו לבקש את זה מראש העיר."

"אם הקיצונים לא עמדו נגדה המרדן של בלוק גרם להם לפזר פשקווילים חריפים, פורסם על חדר להצי תות כספה ומקדמי בעיר, וכאשר הכבאים הגיעו לוי רה הם כבשו אנשים ונאלצו לסגור. בלוק מספרת שזה לא הרתיע אותה, ומרדן הנשים התקיים למרות הכל. מה לגבי המצלמות? זו טענה שעליה שוב ושוב מתיישרי רמה ד', שהשוברים מדי יום לפניות שאינן מתיישרות."

"אני הראשונה ששמתי מצלמות ברמה ב', ובכולם איימו עלי. היו כאן כוחות משטרה כמו בעיסאוויה, ויש מצלמות ברמה ב' למרות הכל. אני כרגע מצביה מצלמות מתקדמים שטוף של עיריית בית שמש, על חשבון תרבות ועל חשבון דברים אחרים. תפקיד המדינה היה לעשות את זה כאשר בנו את השכונות."

ומתי יוצבו מצלמות ברמה ד'?
"בחושים הקרובים הן יותקנו, עברנו כבר את כל האישורים. הקרימור במשטרת ישראל היא לשים מצלמות קודם במכניס לעיר, אבל אני אחלטה שהן יוצבו קודם ברמה ד' ובג'. אמרתי שאם אני הבאתי את הכסף, אני אחליט."

מועד התושבים לא יודעים על זה?
"כי אני לומדת כשזה קורה, פשוט לפעול. אין ספק שהמבצע טוב יותר מפעם ופחות טוב ממה שיהיה בעתיד, אבל גם רמה ב' אינה אקסטרטוריה. זהו פופוליס. אני טוענת שעבודה משותפת שלי עם התושבים של רמה ד' התופעה הזו תלך ותיגמר בדיוק כפי שהתרחשה בג'. התופעה מוגדרת."

אילו הביטחון שליך הוא בזה שאת לא מצליחה